वने वसुधेयस्य वियन्तु यज" इति। दशमानुयाजदेवस्वरूपं बर्हिर्नामकं, तच्च देवं द्योतनात्मकं वारितीनां जलप्राप्तीनां सम्बन्धि यत्र भूमिर्जलेन सिच्यते, तत्र बर्हिर्जायते तच्चाश्विभ्यामध्वरे यागे स्तीर्णं प्रसारितम् ऊर्णं म्रदाः कम्बलवत् मृदुः सरस्वत्याः सम्बन्धि हे इन्द्र तादृशं बर्हिः ते तव स्योनं सुखकरम् उपनिवेशनस्थानम् ईशाये जगदीश्वररूपेन्द्रदेवताये मन्युं वैरिविषयं क्रोधं राजानं शरीरे दीप्तिम् इन्द्रियं चक्षुरादिपाटवञ्च बर्हिषा बर्हिर्देवतामुखेन दधुः सरस्वत्यादयः सम्पादितवत्यः॥

एकादशमन्त्रमाह। "देवो अग्निः स्विष्टकृत्। देवान् यक्षद्यथायथम्। होतारावेन्द्रमश्विना। वाचा वाचꣳ सरस्वतीम्। अग्निꣳ सोमꣳ स्विष्टकृत्। स्विष्ट इन्द्रः सुत्रामा सविता वरुणो भिषक्। इष्टो देवो वनस्पतिः। स्विष्टा देवा आज्यपाः। इष्टो अग्निरग्निना। होता होत्रे स्विष्टकृत्। यशो न दधदिन्द्रियम्। ऊर्ज्जमपचितिꣳ स्वधाम्। वसुवने वसुधेयस्य वियन्तु यज" [६] इति। एकादशोऽनुयाजदेवः स्विष्टकृच्छब्दवाचकोऽग्निः, सोऽयं द्योतनात्मकः अन्यान्देवान् यथायथं यक्षत् यद्यस्य योग्यं तं तेन पूजितवान्। कं कं पूजितवानिति तदुच्यते, होतारौ दैव्यमानुषरूपौ देवौ स्वयं देहं धृत्वा वाचा मन्त्रेण इन्द्रं देवम्, अश्विनौ द्वौ देवौ वाचं सरस्वतीं वाग्रूपाख्यां सरस्वत्याख्यां देवतां पूजितवान्। तथा स्विष्टकृदयम् अग्निं सोमञ्च उभौ आज्यभागदेवौ पूजितवान्। सुत्रामेन्द्रः स्विष्टः सुष्ठु पूजितः।